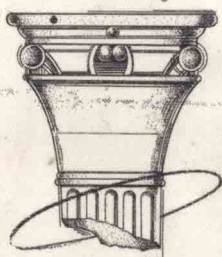

ཨ། རྒྱན་ཕྱོད་གྱི་མ་ལག་ནམ་པར་བཤད་པ།

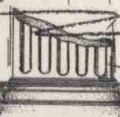

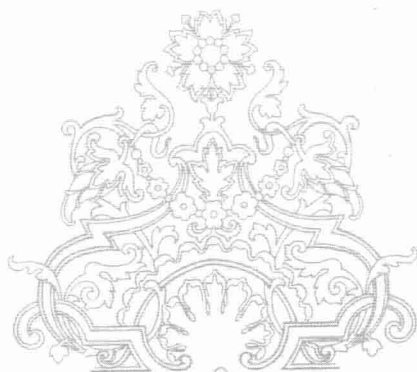
[འཇར་མན] ཉི་ཆོས་བརྩམས།

ལྷགས་ཐར་རྒྱལ་གྱིས་བསྟར།

论道德的谱系

ཀན་སུ་མི་རིགས་དཔེ་སྟན་ཁང་།

༄༅། རིགས་གཞུང་གསར་བའི་དཔེ་ཆ་གསལ།

(འཇར་མན) ཉི་ཆེས་བཟམས།

ཕྱགས་ཐར་རྒྱལ་གྱིས་བཞུར།

ཟླ་བ་ལྷོ་ལོ་སྤྱི་དགུ་ལྟུང་ལྟུང་།

༄༅། གུན་རྒྱུང་གྱི་མ་ལག་ནམ་ཐར་བཞུང་བ།

ཀན་སྤུ་མི་རིགས་དཔེ་ཆ་རྒྱ་ཁང་།

ཚོམ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ། འབྲུག་རྒྱལ་མཁའ་
མདུན་ཤོག་མངོས་རིས། གི་ཅིན་ལེན།

རིག་གཞུང་གསར་བའི་དཔེ་ཚོགས།

༄༅། ཀྱན་སྦྱོང་གི་མ་ལག་རྣམ་པར་བཤད་པ།

[འཇར་མན] ཉི་ཚེས་བཅུ་མས།

ལྷགས་ཐར་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱར།

ཟླ་བ་སྟོ་ཤོས་གྱིས་དག་ཞུས་བྱས།

ཀན་སྤུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་གིས་བསྐྱར་ཞིང་བཀྲམ།

ཀན་སྤུ་ས་གཤིས་པར་ཁང་གིས་དཔར།

དེབ་ཚད་ཚྱི་སྟེས་850×1168 1/32 དཔར་ཤོག9.5 ཡིག་གཤམ་ཁྱི13

2002ལོའི་ཟླ12པར་པར་གཞི་དང་ཕོ་བསྐྱགས། 2002ལོའི་ཟླ12པར་པར་ཐེངས་དང་ཕོ་དཔར།

དཔར་གྲངས།1—2,200

ISBN7 - 5421 - 0760 - 7/B·74

རིན་གོང་སྒྲོར། 19.00

图书在版编目(CIP)数据

论道德的谱系/(德)尼采著;吉太加译. —兰州:
甘肃民族出版社, 2003
(藏译世界文化名著丛书/多识主编)
ISBN 7—5421—0760—7

I. 论… II. ①尼…②吉… III. 尼采, F. W. (1844~1900)—基督教—宗教哲学—藏语
IV. B516.47②B97

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2003)第 000879 号

责任编辑:周甲克

封面设计:徐晋林

藏译文化名著丛书

论道德的谱系

[德]尼采 著

吉太加 译

达瓦洛智 校订

甘肃民族出版社出版发行

(730000 兰州市滨河东路 296 号)

甘肃地质印刷厂印刷

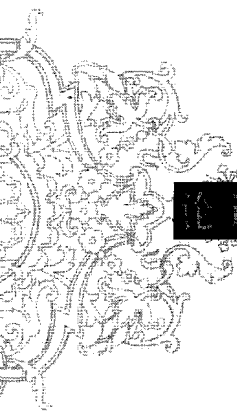
开本 850×1168 毫米 1/32 印张 9.5 插页 2 字数 130 千

2002 年 12 月第 1 版 2002 年 12 月第 1 次印刷

印数:1—2,200

ISBN 7—5421—0760—7/B·74(民文) 定价:19.00 元

(图书若有破损、缺页可随时与本社联系)

他的名字

༩༩ རིགས་གཞུང་གསར་པའི་དཔེ་ཆོགས།

ཚུམ་ཐྱིག་ཕྱ་ཡོན་ཆོགས་པ།

ཚེ་འདྲི་ས།

སྒྲོ་བཟང་ལྷན་ཐུབ་དོ་རྩེ། ཕུན་ཆོགས་དབང་རྒྱལ། ལྷན་ཐང་
བཞུགས་པའི་དབང་རྒྱལ།

གཙུག་ཁྱིམ་པ།

དོར་ཁྱིམ་དོར་རྒྱལ་སྒྲེམས་སྒྲོ།

གཙུག་ཁྱིམ་པ།

བན་པོ། རྒྱ་བཟོ་སྒྲོ་ས། འབྲུག་རྒྱལ་སྐྱོད་སྒྲོ་ས། རྒྱ་མ་ཐང་།

ཚུམ་ཐྱིག་ཕྱ་ཡོན།

འཇིགས་མེད་ཐེག་མཆོག་ ཆོ་རིང་། བན་པོ། རྒྱ་བཟོ་སྒྲོ་ས།
རྒྱ་བཟོ་སྒྲོ་ས། ལྷན་ཐང་རྒྱལ། དོར་ཁྱིམ་དོར་རྒྱལ་སྒྲེམས་སྒྲོ།
འབྲུག་རྒྱལ་མཁའ་། འབྲུག་མཁའ་། རྒྱ་མ་ཐང་། འབྲུག་
རྒྱལ་སྐྱོད་སྒྲོ་ས། བན་པོ་བདག་ ཕུན་ཆོག་ཐེག་།

ལྷན་ཐང་པ།

འབྲུག་རྒྱལ་མཁའ་། ཆོ་རིང་།

ཚུམ་ཐྱིག་ཕྱ་ཡོན་གྱི་ཀྱུ་རྩེན།

ཀྱུ་རྩེན་ཆོན།

དཔེ་ཚོགས་མཆམས་སྒྲིབ་གྲུ་གཏམ།

དེ་ཡང་བོད་འཕྲུ་རིག་གཞུང་གྲགས་ཆེན་སྒྲིབ་གྲུ་དཔེ་ཚོགས་འདི་
ནང་དུ་བྱུང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རིག་པ་དང་། སྒྲིབ་ཚོགས་རིག་པ། ཆབ་
སྲིད། དཔལ་འབྱོར། སློབ་གསེའི་རིག་པ་སོགས་གཞུང་ལྷགས་ཀྱི་མཆོ་ལྷ་
བུའི་ནང་ནས་གཞུང་གྲགས་ཆེན་སྒྲིབ་ཅིག་བསལ་ནས་བོད་ཡིག་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་།
དཔར་སྐྱབ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལོ་རྒྱུས་དང་སྒྲིབ་ཚོགས་འཕེ་འཕྲུ་གྱི་
གནས་ཚུལ། དངོས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀོད་པ། འཛིག་རྟེན་གྱི་བཞག་ཆབ་སྲིད་
ཀྱི་ཐབས་འཕྲུལ། འཆོ་རྟེན་གྱི་ལས་རིགས་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ། ལུབ་སྒྲིབ་གི་
མི་ཆམས་ཞིབ་རྟོགས་བྱེད་ཤ་ཞིང་། ཞིབ་འཇུག་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་ཐབས་འཕྲུལ་
ནམ་གངས་མང་བ་དང་། སློབ་རིག་ཡང་ཚོད་ཅིང་ན་བས། དངོས་པོའི་གནས་
ལྷགས་ཀྱི་ཟབ་གནད་མང་དུ་ཐོན་པར་འདུག ལུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲིབ་ཀྱི་
ཆོས་གཙོ་བོ། དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིབ་གྱི་ལས་
དབང་ཁས་མེལ་ཅིང་། རང་གི་བདེ་སྤྱད་ཆང་མ་ཆོའདིའི་བྱ་སྒྲིབ་དང་ལྷན་
བཅོམ་ལ་རྟལ་ལས་པར་ལྟ་བ་དང་། ལྷོ་ལྷན་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་མི་
ཆམས་རང་དབང་རང་རྟོགས་ཀྱིས་རང་གི་འཆོ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲིབ་ཚོགས་ཀྱི་
དོན་ལ་ཞུགས་པ་དང་། མི་རབས་སྤྱི་མཐོན་ལྷན་ལ་ཆོག་ཤིས་མི་བྱེད་པར་
རང་གིས་བཟག་དཔྱད་བྱས་ནས་གསར་གཏོད་བྱེད་པར་ལྷགས་བསྐྱེད་པ་

སྐྱེས་སོ། ། ལྷ་ཚུལ་དེ་ལས་མི་རྣམས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོལ་ཆེད་སྒྲོལ་ཆེན་པོ་ཐོབ་
ཅིང་། ཆོན་རིག་ཞིབ་འཇུག་གི་སྒྲུལ་རྒྱ་ཆེར་སྤྱོད་ནས། དངོས་གཤིས་རིག་པ།
རྩིས་འགྲུར་རིག་པ། ཕྱིས་རིག་གནམ་རིག་སྐྱེས་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་ཤིན་ཏུ་
དར་ཁིང་། དེ་ལས་བཟོ་ལས། འགྲིམ་འགྲུལ། བཟང་འཕྲིན་སྐྱེས་ཀྱིས་
མཆོན་པའི་ཆོན་རིག་ལག་རྩལ་གྱི་རིག་འཕྲུལ་ལས་བྱུང་བའི་དེང་རབས་ཀྱི་ལས་
རིགས་སྣ་ཆོགས་བྱུང་བ་རེད།

རང་རེ་བོད་ལ་མཆོན་ན། ཟས་གོས་གནས་མལ་བཅའ་ལག་བཟོ་རྩལ་
དང་། རྒྱུ་ཡིག་སྒྲན་ཅིས་སྒྲུ་གར་རོལ་མོ། འཆོ་རྟེན་སྒྲུབ་ཐབས་འབྲོག་ལས་
ཞིང་ལས། བསམ་པ་དང་ཀུན་སྒྲོལ་ལེགས་བཅས་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་
ལུགས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲོལ་གཞུང་ལུགས་སྐྱེས་སོ། མི་ཡི་སྤྱི་ཆོགས་ཆགས་ཤིང་གནས་པ་
ལ་མེད་དུ་མི་བྱུང་བའི་རིག་གནས་ཀྱི་སྐྱོར་གནའ་སྒྲུ་མོ་ནས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་
དུས་ཀྱི་འཕོ་འགྲུར་དང་མཐུན་པར་རིམ་གྱིས་ཆ་ཅི་འཛོམས། རྣམ་གྲངས་ཅི་
མང་། ཆག་རྩལ་ཅི་བཟང་། རིག་པ་ཅི་ཞིབ་ཏུ་སྤངས་འཕེལ་བར་སྒྲུང་ལ།
སྒྲུལ་རྒྱ་ཀྱི་རིག་གནས་གྲངས་མང་ལ་སྤྱད་ལེགས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པས་མི་
ཆད། མི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་སྤྱུ་བ་པའི་སྒྲུལ་རྒྱ་ཀྱི་རིག་གནས་དེ་རིགས་རྒྱ་
བརྒན་པོར་བཟུང་ནས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ་གལ་ཆེ་ཚུལ་སྤྱོད་མ་
དགོས། དེ་ལྟར་ཡོན་ཡང་མི་ཡི་སྤྱི་ཆོགས་ནི་དུས་རྒྱུད་ཅིག་ཀྱང་རང་བབས་སྤྱུ་
མི་གནས་པར་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲུར་གྱིན་ཡོད་པས། འཇིག་རྟེན་གྱི་འཆོ་བའི་
གནས་རྩལ། ཆོན་རིག་ལག་རྩལ་ཤིས་བྱའི་རིག་གནས་ཀྱི་སྐྱོར་ཐམས་ཅད་

ཉེན་རེ་ཉེན་རེ་མི་གཅིག་པའི་ནམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱིན་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་
 སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གོམ་འགྲོས་དང་བསྐྱུན་ནས་སྤར་ཡོད་ཆད་བསབ་ཁ་
 སྒྲོང་བྱེད་པ་དང་། སྤར་མེད་ཚུར་ལེན་ཁ་སྒྲོན་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མ་འབད་ན།
 མོ་ཁ་དང་ལྷགས་བྱ་འུར་གྱིས་སོང་བུལ་དུ། ཉ་ཀན་བོང་ཆད་ཞོན་ནས་གཞུག་
 ཡོ་ཆོད་ལྟ་བ་ལྟ་བུ་རེད། གཞན་གྱིས་ཁྲིལ་བགད་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལས་མ་འདས་
 སོ། ། འཛིག་ཉེན་སྐྱབ་པའི་རིག་གནས་ཤེས་བྱའི་ཚུགས་ལ་གངས་ཅན་པ་
 རྣམས་ཆེས་ཞན་ཞིང་བྱུན་པས། མི་རིགས་རང་ལ་ཁྱོད་རྒྱད་མི་རབས་ནས་མི་
 ཐོག་ཏུ་ཁྱོད་བ་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཤེས་གསལ་ལྟར་ཡིན་ལ། བོད་མི་རིགས་
 འདི་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱང་ནས་རིག་གནས་ལ་དགའ་བའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པས།
 འདབས་འབྲེལ་གྱི་རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་ལི་བལ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ནས་བྱུན་མོང་གི་རིག་
 གནས་སྒྲོར་དང་། བྱུན་མིན་རིག་གནས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཚུར་དངས་ནས།
 གདོད་མའི་རིག་གནས་ཀྱི་ཆད་བསབ་ཁ་སྒྲོང་དང་། བསྐྱུར་བཅོས་སྤྱས་
 ལེགས་སྤྱབ་ཏང་ནས་རང་གི་རིག་གནས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པར་བསྐྱུར་བ་ཡིན་ལ།
 ཉེ་རབས་སུ་ཡོན་ནས་རྒྱ་སྒོ་སྒོམ་ནས་ལུང་ཁོག་དོག་མོར་གནས་པ་དང་།
 འགྲིམ་ལམ་སོགས་མི་བདེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱེ་འབྲེལ་ཁྱད་བ་སོགས་ཀྱིས་འཛིག་
 ཉེན་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་མི་ཤེས་པ་སོགས་སྒྲོན་ཐོན་མི་རིགས་དང་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་བར་
 ཐག་རིང་ཅམ་ཤོར་ཡོད་པ་ངོས་ཟིན་དགོས་པའི་དོན་ཞིག་ཡིན། སྒྲོན་གྱི་ནང་
 བསབ་རང་སྒྲོན་མི་ཤེས་པ་ནི་སྒྲོན་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ལ། སྒྲོན་སྤངས་ཤིང་ཡོན་ཏན་
 སྤེལ་བ་ལ་མཁས་པ་ཟེར་བ་ཡིན་པས། མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཚུགས་ལ་ཡང་འདི་

གལ་ཆེ་བར་སྒྲུང་རོ།

དེ་ཡང་དང་སང་ཤེས་བྱའི་རིག་གནས་ཚན་རིག་ལག་རྩལ་གང་ཡང་
འཕེལ་ཚད་ཉ་ཅང་ལྟར་བས། ལོ་སྤུངས་ཤེས་བྱ་ལོ་ཕྱི་མར་རྟིང་ནས་དོར་བྱར་
ལྟར་པ་དང་། ཉེན་སྤུངས་ཤེས་བྱ་ལྟར་ཉེན་ཕྱི་མར་དུས་ལོའ་ནས་ནོར་
འབྱུལ་དུ་ལྟར་པ་ཡང་མང་བས། ཉེ་རབས་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མའི་སྤུངས་ཤེས་བྱའི་བར་
མཚམས་འདིར་བྱང་བའི་ལྟར་བས་མཚུལ་གྱི་སྐོར་ནམས་དུ་ཉེན་གནས་ཚུལ་
སྐོས་དང་མཐའ་གཅིག་དུ་མཐུན་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། ལུབ་སྤྱོད་གི་ཉེ་
རབས་གྱི་མི་ནམས་གྱི་ལྟ་སྤྱོད་གྱི་སྐོར་ཤེས་པ་དང་། མོས་རྒྱ་གོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་
སྤྱོད་ཀྱིས་ལ་ཕན་པ་ཡོད་པས་དཔེ་ཆ་འདིའི་སྐོར་ཡིག་བསྐྱར་དང་དཔར་སྐྱབས་
པ་ཡིན་ལ།

དཔེ་ཚུགས་འདི་ནི་ཐོད་མི་རིགས་དང་། ཐོད་གྱི་རིག་གནས་སྐོས་ལ་
ཤ་ཞིན་ཆེ་བའི་ཤེས་ལོན་ཅན་སྐོར་ཅིག་གིས་སྤྱི་སེམས་དང་ཕན་སེམས་གྱིས་
ཐོད་མི་དམངས་ལ་ཕུལ་བའི་ལག་སྐྱེས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ལ། དཔར་སྐྱབས་གྱི་
གོ་སྐབས་འདིར་བཞེན་ནས་དཔེ་ཚུགས་འདིའི་གྲོས་གཞི་འཆར་བཞོད་བཞོན་
པ་དང་། དཔེ་འདེམ་ཡིག་སྐྱར། དཔར་ལས་ཁུ་དག་བཅས་གྱི་ལས་ཁུར་
འཛིན་སྐོས་དང་། དཔར་གྱི་ཆ་རྒྱུན་སྤྱོད་མཁན་ནམ་དཔྱད་རྒྱུན་ལྟར་
འབྲུམ་སྐྱབས་བཅས་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལྟོ། ། ཞེས་སྤྱི་ལོ་༡༩༠༠ལོའི་
ཟླ་༡༡པའི་ཆོས་ལྷན་ལ་དོན་ཞིག་དོང་དུ་གསྟེན་པའི་སྤྱོད་ལྟར་ནམ་དཔྱད་མཚན་
ཞེས་འཕྲོད་པས་བྲིས།

དཀར་ཆག

- འགོ་བརྗོད། (1)
- ལེའུ་དང་པོ། “དགེ་མི་དགེ་དང་བཟང་ངན”བཤད་པ། (17)
- ལེའུ་གཉིས་པ། “ཉེས་ནོངས”། “གཉུག་སེམས་ཀྱི་ལས་བདེའ”དང་
གཞན་དག (77)
- ལེའུ་གསུམ་པ། འདྲོད་འགོག་རིང་ལུགས་ཀྱི་འདུན་མས་ཅི་ཞིག་མཆོན་པ་
ཡིན། (156)

འགྲོ་བརྒྱུད།

དང་པོ།

འུ་ཅག་གིས་སྡོན་ཆད་རང་གིས་རང་ལ་ཤེས་རྟོགས་མ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཤིན་ཏུ་གསལ་ཏེ། རེད་ཅག་གིས་རང་ཉིད་ལ་འཆོལ་ཞིབ་བྱེད་སྒྲིང་གཏན་
ནས་སྐྱེ་མ་སྐྱོང་བའི་སྐྱེན་གྱིས། ཅི་སྟེ་ཉིན་ཞིག་ལ་སྒྲོ་བྱར་དུ་རང་ཉིད་རྟོད་
པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དག་རྒྱུན་ལ། རིན་པོ་ཆེ་གང་དུ་ཡོད་ན། སེམས་
ཀྱང་གནས་དེ་དུ་མཆིས། ཞེས་པ་དོན་ལ་གནས་ཀྱང་། རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཤེས་
བྱའི་གནས་མལ་ན་བདོག་ཅིང་། ར་ཆོ་ནམ་ཡང་ལམ་སྟོད་ན་ཐེལ་བའི་ལྷན་
སྐྱེས་ཀྱི་གཤོག་པ་ལྷན་པའི་དབྱགས་ཐོགས་ཤིག་གམ། ཅེ་གཅིག་གིས་སྤང་ཅི་
ལྟར་ལ་བཙོན་པའི་བྱང་བ་ཞིག་དང་འདྲ་བར་སེམས་འཁྲེང་ཡུལ་ནི་གཅིག་ཉིད་
དེ། དངོས་རྣམས་གང་དུང་ཞིག་རང་བྱིམ་དུ་འདྲེན་འདོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །
འཆོ་བ་ཉིད་དེ་ཉམས་སྐྱོང་ཞེས་པར་མཆོན་ན། རེད་ཅག་གི་གསུམ་གྱི་མི་སྲུ་
ཞིག་གིས་དེ་ལ་གཟབ་ནན་ཐེར་བའི་སྒྲོ་ནས་དངོས་ལེན་བྱས་སྐྱོང་བའམ།
ཡང་ན་གང་ཞིག་གིས་དུས་ཆོད་མང་པོ་ཞིག་ཐེད་སྐྱད་ནས་དེ་ལ་དང་ལེན་བྱས་
སྐྱོང་བམ། སལ་ཆེར་རེད་ཅག་གིས་དོན་དག་དེ་གའི་སྒྱགས་ལ་སེམས་ཁུར་
གཏན་ནས་མི་བྱེད་པའམ། སེམས་ནི་སྒྱགས་དེ་ན་གཏན་ནས་ཐེད་ལ། ཐ་
ན་ན་ཤེས་ཀྱང་དེ་དུ་ཐེད་ལས་ཆེད། །ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆོས་པ་
ཞིག་གམ་མཐོ་བསམ་ཟབ་མོར་ལྷུང་བའི་མི་སྲུ་ཞིག་གིས་ཉིན་གུང་རྒྱ་ཆོད་བཅུ་

གཉིས་ཀྱི་ཙང་བར་ཐོས་མ་ཐག སྒོ་བྱར་དུ་ཉ་ལས་ཉེ་རང་གིས་རང་ལ། དེ་
མ་ཐག་གསལ་པའི་ཙང་བར་ནི་ཆུ་ཆོད་ག་དུས་རེད། ཅེས་འདྲི་ཞིང་། རེད་
ཅག་གིས་ཀྱང་དོན་དེ་བྱུང་བའི་རྗེས་ཤུལ་དུ་ན་ལྷོག་བྱེད་བྱེད་དང་། ཤིན་ཏུ་
ངོ་མཚར་ཞིང་ངོ་གནོང་བའི་སྒོ་ནས་ང་ཆོས་དོན་དམ་པར་གང་ཞིག་བྱས་པ་
ཡིན་ནམ། ཐ་ན་ཕུ་བྱ་ཅག་ནི་སྤྲི་ཞིག་ཡིན། ཞེས་དྲིས་པའི་རྗེས་སྤྲི་བརྗོད་མ་
ཐག་པ་ལྟར། རང་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་ལྗོངས་དང་། འཆོ་བ། སྤྲོད་ལྟངས།
དངངས་སེམས་ཀྱིས་ཙང་བར་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་བསྐྱར་བར་བྱེད་ཀྱང་། ཡ་ཉོ།
བསྐྱར་པ་ནོར་འདུག ང་ཆོ་རང་ཉིད་ལ་ད་དུང་ཆ་རྒྱས་མེད་པར་ངེས་ཉེ།
ཕུ་ཅག་རང་ཉིད་ལ་ཆ་རྒྱས་ཞན་ཅིང་ཡོངས་སྤྲུལ་བའི་རྒྱན་གྱིས། ང་ཆོའི་
ཉག་བཟན་གྱི་ངེས་སྒྲིལ་ཞིག་ནི། “མི་སྤྲི་ཡིན་ཡང་ཆེས་རྒྱས་མེད་པ་ནི་རང་
ཉིད་ཡིན”ཉེ། རང་ཉིད་ལ་མཆོན་ན་ང་ཆོ་ཤེས་རྟོགས་པ་ཞིག་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ།

བདག་གིས་བསྐྱོང་སྒྲིལ་ཚུལ་ཡིག་འདི་བྲིས་ཉེ་ཀྱན་སྦྱོང་གྱི་རིས་སྤྲི་ཆད་པའི་
འབྱུང་ཁུངས་ལ་ཅད་ཞིབ་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ཉེ། གནད་དོན་འདི་ཡི་བསམ་ཚུལ་ནི་དེ་
སྤྲོད་ཀྱི་ཚུལ་བསྐྱུས་ཤིག་གི་ནང་དུ་རགས་ཅམ་སྒྲིལ་ཤིང་། དེ་བཞེད་མིང་
ལ་«མི་གཤེས་ཀྱི། ཆེས་མི་གཤེས་ཀྱི་འོ། །རང་དབང་གི་ལྟར་ལུལ་བ»ཞེས་བྱ་
ལ། དེ་བཞེད་སྤོན་ཐོ་རུ་སྤྲོད་དུས་ནས་འབྲི་མགོ་བཅམས་སོ། །དེ་ནི་དགུན་
ཁ་ཞིག་སྟེ། དགུན་ཁས་ངེད་ནི་ཡུལ་གྱུར་པ་ཞིག་འགྲོ་མཚམས་བཞག་པ་དང་
ཀྱན་ནས་མཆོངས་པར་རང་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐག་རིང་ཞིང་ཉེན་ཁ་ཆེ་

བའི་མོ་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཐག་དེར་སྤྱིར་འདར་བརྒྱབ། དེ་ནི་1876མོ་ནས་
1877མོ་བར་གྱི་དགུན་ཁ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་དགྱི་བསམ་ཚུལ་དེ་དག་ཐུང་བའི་
དུས་ཚོད་ནི་དེ་བས་ཀྱང་སྤོ། །ཚུམ་འདིའི་ནང་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ནི་ཕལ་
ཆེར་བསམ་ཚུལ་དེ་རང་ཡིན་ནོ། །ཡུན་རིང་བོའི་དུས་སྐབས་དེས་བསམ་ཚུལ་
དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ། རྒྱལ་ས་དྲག་ཅིང་ཀུན་ནས་ཆ་
ཚང་བ་ཞིག་ཏུ་སྒྱུར་ཡོད་པར་སྐྱེས་ཞིང་། དེ་དགྱིས་དུས་ཚོད་དེ་འདྲ་རིང་བོ་
ཞིག་བརྒྱད་ཀྱང་ད་དུང་བསམ་ཚུལ་དེ་དག་རྒྱན་འཁྱོངས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པའི་
ཁར། བསམ་ཚུལ་དེ་དག་གིས་ཕན་ཚུན་ལ་ཁ་གསལ་བ་དང་། རྟེན་བརྟེན་ལ།
འདྲེས་ཞེན་ཟབ་མོ་བྱས་པར་བརྟེན། དེ་དང་རང་ཡིད་ཆེས་གྱི་སྒྲོ་བ་རབ་ཏུ་
བརྟས་པར་གྱུར་ལ། བསམ་ཚུལ་དེ་དག་སོག་མ་ནས་སྟེས་དབང་གིས་ཐུང་
ཞིང་། གང་དུན་དུ་རྒྱ་བ། གཅིག་ཕུར་གནས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་ཐུན་མོང་
གི་ཉེར་ལེན་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བའམ། རྒྱལ་ས་ཟབ་ཅིང་ཤེས་ཡོན་ལ་ཞེན་པའི་
གཞི་ཚའི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་ལས་ཐུང་བ་དང་། བསམ་སྒྲོ་འདི་ཉིད་རིམ་གྱིས་ཡང་
དག་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་མཆིས་པར་མ་ཟད། དེ་བས་ཀྱང་འཁྲལ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་
དག་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ཁོ་ནས་ཀྱང་འདི་ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་ལ་འཆམ་པའི་
དོན་ཞིག་ཏུ་འཁྲལ་ས་སོ། །རྩོམ་ཡུལ་དུས་གང་དུ་ཡང་འབྲེལ་མེད་ཆེག་ཐུབ་
གྱིས་གནད་དོན་དག་ལ་དཔྱད་པའི་དབང་ཆ་མེད་ཅིང་། གཅིག་ཕུ་བས་ནོར་
འཁྲལ་བཟོ་བ་དང་། ཁེར་རྒྱང་གིས་བདེན་དོན་ལ་ཕྱག་ཐུག་བྱེད་དབང་ཡང་
མ་མཆིས་པ་ནི། ཤིང་རྟོག་ངེས་པར་དུ་ཤིང་རྟོང་ལ་སོགས་པ་ལྟར། ལུ་ལུ་
ཅག་གི་བསམ་སྒྲོ་དང་རིན་ཐང་། བདེན་པ་དང་འཁྲལ་བ། ཆ་འཛིག་དང་
གདམ་ཀ་བཅས་ཆང་མ་རང་རེ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་གཞི་ལས་ཐུང་བ་དང་། དེ་

ནམས་ཁྱེད་མཐུན་ཞིང་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བར་གྱུ་བ་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདུན་
པ་དང་བདེ་ཐང་། ས་གཞི་དང་ཉི་མ་བཅས་ཀྱི་དཔར་བོ་འདྲ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཅག་གི་ཤིང་རྟོག་འདི་དག་ཁྱེད་ཅག་གི་ཡི་གར་འགྲོ་འཇམ། འོན་ཀྱང་འདི་དང་
ཤིང་སྤྱོད་དེ་དག་ལ་འབྲེལ་བ་ཅི་ཡོད། དེ་དུང་དང་འབྲེལ་བ་ཅི་ཡོད།
དེ་དུང་མཚན་ཉིད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཅི་ཡོད།

གསུམ་པ།

ཁོ་ཙམ་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་བྱེད་མི་འདོད་པའི་ངོ་མཆར་ཆེ་བའི་
དོགས་གཞི་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་ཀུན་སྨྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་
ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཀུན་སྨྱོད་དུ་སྒྲིབ་པའི་དོན་དེ་དང་འབྲེལ་བ་
ཞིག་གོ། དོགས་གཞི་འདི་ནི་ཁོ་ཙམ་གྱིས་པའི་དུས་ནས་རང་ཐུགས་དང་ཟམ་མ་
ཆད་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁོར་ཕྱག་དང་། བ་ཆོད། ཐོས་བསམ། རྒྱུས་
ཁོངས་བཅས་དང་འགལ་བ་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་པའི་རྒྱུ་གྱིས། དེ་དུང་གིས་
ཕལ་ཆེར་རང་ཉིད་ཀྱི་“ལྟན་རྒྱུས་”ཤིག་ཏུ་སེམས་སོ། །དེའི་དབང་གིས་དེ་དུང་གི་
སྒྲིབ་སེམས་དང་དོགས་པ་མཐའ་དག་ནམ་ཡང་གནད་དོན་གཅིག་གི་ཉིང་དུ་སྤྱོད་
པ་ཉེ། མཐར་ཐུག་ན་དེ་དུང་གིས་འདོད་པའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་འདུ་
ཤེས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཐུག་གོ། དོན་དངོས་སུ། ང་ལ་བརྩེ་
གསུམ་ལ་སོན་པའི་ལོ་དེ་ནས་བཟུང་དགེ་མི་དགེའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་གནད་དོན་དེས་
དེ་དུང་གི་རྗེས་སུ་སྒྲིག་མཁོ་བཅའ་མས་ལ། མི་ནམས་ཀྱིས་ཆེད་འཇོ་ལ་གཡེང་བའི་
ལྟ་དུ་འབོད་པའི་བྱིས་པའི་བ་ཆོད་ཅམ་ལ་ཁོ་ཙམ་གནད་དོན་འདིའི་སྒྲིབ་ཀྱི་

ཚུལ་ཡིག་ཐོག་མ་སྟེ། རེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་སྨྱོད་ཚུལ་དང་པོ་སྟེལ་
 ཏོ། །སྐབས་དེར། རེད་ཀྱིས་གནད་དོན་འདི་ཉིད་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཐབས་ནི་
 ལུགས་མཐུན་དང་གཞལ་གྱིས་ལྟ་དབང་ཉིད་མི་དགེ་བའི་སྨྱོད་ཡབ་ཏུ་བཀྱར་བ་
 དེ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཁོ་བོའི་“ལྟ་སྨྱོས”དེས་བྱེད་དུ་བརྟག་པ་ཡིན་ནམ་མིན།
 གྱེ་མ། རོ་མཚར་ཁིང་རྒྱལ་ལུགས་དང་འགལ་བ་དང་། མ་མཐའ་ཡང་ཀུན་
 སྨྱོད་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་“ལྟ་སྨྱོས”དེ་དང་དེ་ལས་ཐུང་བའི་ཁྲུང་ཉིར་གྲོལ་
 བའམ། དཔོག་དཀའ་བའི་“ཟླ་མེད་ཀྱི་བཀའ་ལླང་”བཅས་ལ་རིམ་གྱིས་ཉན་
 སྦྲོ་བར་མ་ཟད། དེ་ཁོ་ནར་ཉན་པས་མི་ཆོག་པ་ནི། དེ་དག་གིས་ཁོ་བོར་
 འདི་བཞིན་སྒྲུབ་ཏུ་བརྟག་པ་ཡིན་ནམ། དཀའ་འོས་པ་ཞིག་ནི། བདག་
 གིས་རིམ་བཞིན་དུ་ལྟ་རིག་གི་ཚུགས་ཞེན་དང་ཀུན་སྨྱོད་ཀྱི་ཚུགས་ལྗང་གཉིས་སོ་
 སོར་འབྱེད་ཤེས་པར་མ་ཟད། ད་ནས་བཟུང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྟ་སྒྲུབ་ཏུ་མི་
 དགེ་བའི་ཅ་བ་འཆོལ་བར་མི་བྱེད་ལ། འོ་རྒྱས་དང་མཚན་ཉིད་རིག་པར་ཐོས་
 པ་ཏུང་ཅམ་ཡོད་པའི་ཐོག་སེམས་ཁམས་ཀྱི་གནད་དོན་པལ་བའི་སྟེང་གི་
 ལྟ་སྨྱོས་ཀྱི་སྦྱོན་འཆོལ་བའི་འདུ་ཤེས་དེ་ཡིས་དུས་ཚོད་ཐུང་དུའི་ནང་དུ་རེད་
 ཀྱི་གནད་དོན་དེ་གནད་དོན་གཞན་ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་པར་བྱས་པ་སྟེ། མི་རྣམས་
 ལ་ཆ་ཆེན་ག་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་རིན་ཐང་གཞལ་རྒྱལ་
 བྱུང་བ་དང་། འདི་ལྟ་བུའི་རིན་ཐང་དཔུང་ཞིབ་རང་སྟེང་གི་རིན་ཐང་ནི་ག་
 འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དེའོ། །ད་ལྟའི་བར་དུ། དེ་དག་གིས་མེད་རིགས་ཀྱི་འཕེལ་
 རྒྱས་ཀྱི་བགེགས་སུ་གྱུར་རམ་སྦྱུལ་འདེད་ཀྱི་ཕན་ཆེན་བསྐྱུན། དེ་དག་ནི་འཆོ་
 བའི་སྒྲུག་བསྐལ་ལམ། འཕྲོག་བཅོམ་མམ། ཉམས་དམས་ཀྱི་རྟགས་མཚན་
 ཞིག་ཡིན་ནམ་མིན། ཡང་ན་དེ་ལས་སྟོན་སྟེ། འཆོ་བའི་ཕུན་ཆོགས་དང་།

སྟོབས་ཤུགས། འདུན་མ། ཡིད་ཆེས། མ་འོངས་པ་མཆོན་པར་བྱེད་དམ།
གནད་དོན་འདི་ཐད་ལ་ངོས་ཀྱིས་དྲིས་ལན་སྟེ་ཆོགས་བཅའ་ཅིང་ཆོད་ལྟ་བུས་
པ་སྟེ། ཏུས་རབས་དང་། མི་རིགས། མི་སྡེར་གྱི་རིམ་པ་བྱེ་བ་ཡིན་ལ།
ངོས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་དམིགས་སུ་བསལ་ཏེ། དྲིས་ལན་དེ་
དག་གི་ནང་ནས་གནད་དོན་གསར་བ། རྟོག་ཞིབ་གསར་བ། རིགས་འགྲོས་
གསར་བ། ལྡང་ཆད་གསར་བ་བྱིར་བཏོན་ཏེ། མཐའ་མཆུག་མཆར་ཆེ་བའི་
གནས་མལ་དང་མངའ་ཁོངས་ཤིག་ལ་གཏུག་པའམ། ཆ་ཆང་ཞིང་ཁྲ་སིམ་པ།
གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་སྟོབས་འབྱོར་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཞིག་ལ་སྟེབས་པ་འདི་ནི་
སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་གསང་བའི་སྤྲིང་ག་ཞིག་སྟེ། ཡོ། གལ་ཏེ་འུ་
ཆོས་ཏུས་ཆོད་ངེས་ཅན་ཞིག་ལ་ཁ་རྟོག་སྟོད་པ་རྒྱན་འཁྱོངས་བྱེད་ཅུས་ན། འུ་
ཅག་ཐོས་བསམ་པ་འདི་དག་ལ་བདེ་སྦྱིད་ལྡན་ནོ། |.....

བཞི་པ།

མདོར་བསྟུས་ཤིང་བསལ་ཆེ་ཡང་བབ་ཅུ་སྟེ་བའི་དེབ་རྒྱུང་དུ་ཞིག་གིས་
བདག་ལ་ཀུན་སྦྱོད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་སྟོར་གསལ་བསྟགས་བྱེད་པའི་ངར་ཤུགས་
བསྐུལ་བྱུང་། དེབ་དེ་ལས་ངོས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཀུན་སྦྱོད་བྱུང་ཁུངས་ཀྱི་མགོ་
མཆུག་བསྟགས་ཤིང་རྒྱན་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་དབྱིན་རིའི་ལུགས་ཀྱི་སྦྱོད་རྒྱལ་ཞིག་
གསལ་ལེར་མཐོང་བར་གྱུར་པས། དེ་ཡི་ཡོད་ཆད་འགལ་བ་དང་སྟོག་རྒྱར་
གྱུར་པའི་འདྲིན་ཤུགས་དེས་ཁོ་ལོ་ཡོངས་སུ་བཀྲག་གོ། དེབ་དེ་ནི་རབ་.....
འབྲམས་པ་པོར་ • ལིས་ཀྱིས་བཅུམས་ཤིང་། 1877ལོར་པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་

«ཀྱན་སྦྱང་གི་ཆོར་བའི་འབྲུང་ཁྲུངས་»ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་བ་འདི་འདྲ་བ་
 ཆོག་དང་ཆོག་ཐེང་རེ་རེའི་བསྟན་དོན་ལ་ཡིད་གཏན་ནས་མི་འཐད་པའི་བསྟན་
 བཅས་ཤིག་ད་ལྟ་ད་དུང་བསྟགས་མ་སྦྱང་ཡང་། སྟན་སྦྱང་དང་བེལ་འཛུབ་
 གཏན་ནས་མ་སྦྱོས་སོ། །ཤོང་དུ་སྦྱོས་མ་ཐག་པ་ལྟར་སྐབས་དེར་ཁོ་ཐོས་ཀྱང་
 བསྟན་བཅས་ཤིག་ཚྱུ་བཞིན་ཡོད་པ་དེའི་ནང་དུ་སྐབས་རེར་རབ་འབྱམས་པ་
 ལེས་གྱིད་པེ་དེ་བ་དེའི་ནང་གི་ཆོག་དོན་རེ་ལྟར་དུ་དྲངས་པ་ནི་དགག་པའི་སྟངས་
 དུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དགག་པས་བདག་ལ་གྲུབ་འབྲས་ཅི་ཞིག་འཐོབ། ཡར་
 འཕེལ་གྱི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་དཔུང་པ་དོན་མཐུན་གྱིས་དཔུང་པ་
 ལྟར་སྦྱང་གི་ཆབ་བྱེད་པ་འཇམ། ཡང་ན་འབྲུལ་བའི་ཆབ་འབྲུལ་བས་བྱེད་ཀྱང་
 རུང་ངོ་། །ཤོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་དེ་ནི་ཁོ་ཐོས་ཀྱན་སྦྱང་འབྲུང་ཁྲུངས་སྟོར་གྱི་
 ཐོག་མའི་ཆ་འཛིག་ཅིག་ཏུ་བྱེད་པས། ད་ལྟའི་དཔུང་ཚྱུ་བའི་དག་གིས་དོན་
 དེ་རང་རྒྱས་པར་སྦྱོ་བཞིན་གང་འོ། །སྐབས་དེར་ཁོ་ཐོས་ཤིག་ཏུ་ཉན་མོངས་པ་
 རྟེ། མཇུག་མཐའི་གལ་གནད་ལ་གཏུག་པའི་ཆེ་རང་ཉིད་སྟེང་པར་བྱེད་པ་
 དང་ཀྱན་ནས་མཛུངས་ཤིང་། སྐབས་དེར་བདག་ལ་རང་དབང་ཆེར་མ་
 བཅེས་པས། བརྗོད་དོན་ཁྱད་པར་བ་རྗོད་བྱེད་གྱི་སྟངས་དཔེན་ཞིང་།
 རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པའི་བསམ་ཚུལ་རྟིང་བ་བསྐྱར་གསོས་དང་ཁྲལ་ཁྲལ་གྱི་སྦྱང་
 བའང་ད་དུང་མཆིས་སོ། །སྟོག་མཁན་རྣམ་པས་«མི་གཤེས་གྱི། ཆེས་མི་
 གཤེས་གྱི།»ཞེས་པའི་དེ་བ་དེའི་ཤོག་ལྗང་གཅིག་སྟེང་གི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་
 མཉམ་དུ་འཕེལ་བའི་དཔུང་བརྗོད་(ཡང་ན་རིགས་མཐོ་བ་དང་བླན་གཡོག་གི་
 རང་ནས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ)དང་། ཤོག་ལྗང་ཆོག་བརྒྱ་བཅུ་དགུ་
 པ་དང་རྗེས་གྱི་ཤོག་ལྗང་དུ་མའི་སྟེང་གི་ཆགས་བྲལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཀྱན་སྦྱང་རིན་